

ONDERWIJS Pleidooi voor meer studentenwoningen, beter ov en studentencafés

Haarlem dreigt de boot te missen

Haarlem dreigt de boot te missen als studentenstad. Inholland, Nova College en SRH Haarlem Campus pleiten in het gezamenlijke manifest Haarlem Studentenstad voor meer studentenhuysvesting, beter openbaar vervoer en studentencafés voor de in totaal 10.000 studenten in Haarlem, zodat ze hier kunnen wonen en belangrijker: kunnen blijven wonen.

Ivo Laan en Wester Schoorl

Haarlem ■ Het gaat de verkeerde kant op met de studentenhuysvesting en het Haarlemse studenten-klimaat, waarschuwen de drie onderwijsinstellingen voor beroepsonderwijs in het manifest. Er zit zoveel potentie in de stad, maar Haarlem maakt daar niet optimaal gebruik van. Zonder extra studentenwoningen wijken studenten uit naar andere steden, waarschuwen ze. Op zich zijn de studentenaantallen in Haarlem niet het probleem, zeggen de instellingen, maar het gaat erom de stad te veranderen in een studentenstad. In totaal heeft Haarlem zo'n 10.000 studenten, waarvan Inholland er ruim 4.700 herbergt. Het Nova College heeft er 4.942 waarvan er 1.131 in Haarlem wonen. SRH heeft zo'n 350 studenten.

De grootste hindernis bij het veranderen van de stad in een studentenstad, is het gebrek aan studentenkamers in de stad. En dat wordt er niet beter op in de toekomst, constateren de instellingen op basis van de plannen van de gemeente Haarlem voor de komende jaren. Waarom zou je als student in Haarlem gaan studeren als Amsterdam en Leiden om de hoek liggen? „Haarlem heeft in potentie alles in zich om weer een echte studentenstad te worden”, zegt Gonneke Willemsen, directeur van de vestiging van Inholland in Haarlem. Ze geeft met directeur Marijn Leijten (SRH Haarlem University of Applied Sciences, gevestigd in de Koepelgevangenis) en Annemieke van Ede, directeur van

“
Ik wilde dolgraag op kamers in Haarlem, maar het lukte gewoon niet om iets betaalbaars te vinden

Jochem Heemskerk
Student

Gonneke Willemsen (Inholland), Annemieke van Ede (Nova College) en Marijn Leijten (SRH Haarlem).

FOTO'S UNITED PHOTOS/ ROB VAN WIERINGEN

” Eigenlijk is het enige moment dat we als studenten samen zijn in de coupé van de sprinter

Febe Prins
Student

net Nova College een toezichting op het manifest. Het drietal vindt het manifest zo belangrijk dat ze in de herfstvakantie bijeen is gekomen voor het interview. Het drietal hoopt dat het manifest de politieke partijen helpt het onderwerp op te nemen in hun partijprogramma's voor de gemeenteraadsverkiezingen volgend jaar. (www.novacollege.nl/manifest-haarlem-studenten-stad)

Overzichtelijke stad

De onderwijsinstellingen richten zich met het manifest niet alleen op studenten uit de regio Haarlem. Willemsen: „We zouden ook graag meer studenten trekken uit de rest van Noord-Holland. Wat mij opvalt, is dat veel studenten en ouders buiten de stad vaak niet eens weten dat Haarlem een hogeschool heeft.” Leijten van de hbo-opleiding SRH Haarlem: „Daarbij komt dat Haarlem een heel overzichtelijke stad is. Niet zo druk als Amsterdam.”

De keerzijde is Haarlem niet te saai als studentenstad? In het manifest stellen de onderwijsinstellingen dat de stad wel wat levendiger mag met uitgaan en sport. „Sport verbindt enorm tussen studenten

en andere inwoners”, zegt Leijten van SRH Haarlem. Hij schetst de ontwikkelingen in de provinciehoofdstad. „Haarlem is de laatste jaren vooral in trek bij jonge gezinnen, dat zie je terug. Waar nu een bakfietswinkel komt, had ook een studentencafé kunnen zitten. Haarlem moet meer gaan doen voor studenten.”

Om dat voor elkaar te krijgen, moet Haarlem de ambitie verhogen met woningbouw, stellen de drie instellingen in het manifest. Er zouden 600-800 studentenwoningen bij moeten komen. De huidige plannen zijn niet toereikend; slechts drie procent van de huidige woningbouwplannen is bedoeld voor studenten. Andere steden zoals Leiden en Utrecht hanteren heldere doelstellingen voor studentenwoningen.

'Onvoldoende'

De huidige plannen van de gemeente staan in schril contrast met de ambitie. „Verhoog die ambitie, voor een stad die zich profileert als creatieve stad voor innovatie en talentontwikkeling is het huidige woningprogramma onvoldoende”,

aldus het manifest. Die nieuwe studentenwoningen zouden in de buurt moeten komen van de Koepelgevangenis, Zijlweg-West, Stationsgebied, Oostpoort en Spaarnepoort, suggereren de onderwijsinstellingen. Leijten: „Dan zou je ook een mooie corridor krijgen in de stad die loopt van de Koepel, langs het Nova College tot aan Inholand.”

Minder huurwoningen

Voor veel jongeren en docenten is Haarlem een onbereikbare stad geworden door de gestegen huuzeprizen. Daarbij komt dat door landelijke regelgeving flink wat particuliere huurwoningen zijn verdwenen. Volgens de instellingen gaat het om een daling van 33 procent aan particuliere huurwoningen.

Om de groep studenten van buiten Haarlem te trekken, is bovendien beter openbaar vervoer nodig. „Dat is nu niet echt geweldig”, zegt Annemieke van Ede samen, directeur van het Nova College. Voorheen was het ov beter. „Dat geldt niet alleen buiten de stad, maar ook binnen de stad.”

Van Ede pleit voor specifiek beleid voor studentenhuisvesting in Haarlem: „In steden als Leiden bestaat gemeentelijk beleid voor studentenhuizen. In Haarlem niet. Dat zou wel moeten denk ik.” In een inspraakreactie bij een commissievergadering over de huisvestingsplannen voor de komende jaren, hamerden de instellingen onlangs op het belang van hospita's, waar studenten bij in kunnen wonen. Nu heeft de gemeente als doel om vijftig studenten onder te brengen bij hospita's. Dat zouden er wat de onderwijsinstellingen 150 moeten worden.

Leegstaande kantoren

Een andere manier om snel meer woningen voor elkaar te boksen, is het benutten van tijdelijke woonruimte in leegstaande kantoorgebouwen, stellen de onderwijsinstellingen voor. Leijten: „Neem de tijdelijke huisvesting voor Oekraïners bij de Ikea. Ik snap de politieke keuze, maar dat soort plannen zou je ook kunnen maken voor Haarlemse studenten.” Of bijvoorbeeld de huisvesting van studenten in leegstaande kantoorgebouwen,

zoals bij het station. Die staan op de nominatie gesloopt te worden, maar dat duurt nog even. „In de rustentijd zou je daar best studenten in kunnen huisvesten. Dat zouden wij toejuichen. Of neem het wonen boven winkels. Dat gebeurt nog zelden in Haarlem.” Door onderwijs te vermengen met woningen, zou er een campusachtige omgeving moeten ontstaan waar studenten kunnen wonen én studeren.

Wat voor studentenstad zou Haarlem moeten worden? Haarlem zou zich kunnen profileren als creatieve ondernemersstad, stellen de drie. Willemsen: „Dat past heel erg bij het beroeps onderwijs.”

Doorstromen

Het pleidooi richt zich niet alleen op studenten. Behalve studentenwoningen zouden er ook duizend jongerenwoningen moeten worden aangewezen voor de groep van 18-29 jaar. Dat zorgt ervoor dat jongeren in de stad blijven wonen na hun studie. Willemsen: „Als zij doorstromen, ontstaat er vanzelf weer ruimte voor nieuwe studenten.”

'De enige uit mijn klas die in Haarlem woont'

Naam: Febe Prins (18)
Woonplaats: Haarlem
Opleiding: Theater derde jaar (Nova College mbo)

Febe Prins studeert Theater aan het Nova College in Haarlem. Ze woont zelf in de stad, maar dat maakt haar eerder een uitzondering. „Ik ben de enige uit mijn klas die in Haarlem woont, ik woon nog bij mijn ouders. De rest moet na school weer met de trein terug. Eigenlijk is het enige moment dat we 's avonds allemaal samen zijn in de coupé van de sprinter”, zegt ze lachend. „Maar dat is nou niet echt het studentenleven waar je op hoopt.”

Middelbare school

Het studentengevoel mist ze soms in Haarlem. „Er zijn geen studentenverenigingen, geen vaste kroeg, geen gezamenlijke activiteiten. Je zit vooral met je eigen klas, en dat is het. Soms voelt het alsof we nog op de

Febe Prins.

middelbare school zitten.” Toch kijkt Febe positief naar de toekomst van Haarlem als studentenstad. Ze vindt het manifest Haarlem Studentenstad een goed initiatief. „Laat de leerlingen maar

meedenken, geef ze ruimte én middelen om zelf iets te organiseren. Als scholen en de gemeente dat samen doen, kan er echt iets veranderen.”

Bruisender

Volgens haar is samenwerking tussen de onderwijsinstellingen en de gemeente heel belangrijk. „Subsidie voor scholen om dingen te kunnen organiseren voor studenten zou al veel helpen. Zo kunnen de gemeente en de scholen elkaar versterken.” En het uitgaansleven? Dat mag ook wel wat bruisender, vindt ze. „Het is nu gewoon een beetje dode sfeer. Er gebeurt weinig en wat er is, is niet echt op studenten gericht. En omdat bijna geen student hier woont, is de stad 's avonds snel leeg.”

Toch ziet Febe potentie. „Ik merk dat er in de stad steeds meer initiatieven voor jongeren zijn en genoeg studenten die willen meedoen. Hoog tijd dat ze er écht bij betrokken worden.”

'Het studentenleven? Dat miste ik toch wel'

Naam: Jochem Heemskerk (21)
Woonplaats: Hillegom
Opleiding: Creative Business (hbo In-holland)

Jochem Heemskerk zit in zijn laatste jaar van de opleiding Creative Business en gaat Haarlem binnenkort verlaten. Hij voelt zich zeker student, maar had graag meer uit die tijd gehaald. „Ik wilde dolgraag op kamers in Haarlem, maar het lukte gewoon niet om iets betaalbaars te vinden. Als je niet in de stad woont, dan mis je toch een hoop.”

Voorstander

Daarom is hij groot voorstander van het manifest Haarlem Studentenstad. „Voor mij is betaalbare en toegankelijke huisvesting het belangrijkste. Als studenten hier écht kunnen wonen, gaan ze automatisch meedoen aan het stadsleven. Dan volgen ontmoeting, initiatief en sfeer vanzelf.”

Jochem merkt dat er nu niet echt een gezamenlijke studentenstructuur is. „Bij Inholland zijn er wel stu-

Jochem Heemskerk.

dieverenigingen, maar die staan los van elkaar. Er is geen plek waar je na school even een biertje kunt drinken of gewoon samen kunt komen. Het uitgaansleven in Haarlem valt ook tegen: er zijn weinig activiteiten speciaal voor studenten. In mijn eigen klas wonen denk ik maar een paar leerlingen in Haarlem en die wonen

dan bij hun ouders.” Het manifest geeft volgens hem een goede aanzet om dat te veranderen. „Het gaat niet alleen om huisvesting, maar ook om voorzieningen, ruimte voor student-initiatieven en meer sociale activiteiten. Subsidie voorschieten om evenementen te organiseren kan ervoor zorgen dat gemeente en onderwijsinstellingen elkaar helpen. Zo ontstaat er eindelijk een studentenleven in Haarlem.”

Master

Toch kijkt Jochem alvast vooruit. Na zijn afstuderen wil hij een master gaan doen in Rotterdam — en daar wél op kamers gaan wonen. „Ik heb zin om daar het echte studentenleven te ervaren, met feesten, borrels en meer samenhang. Dat miste ik hier in Haarlem een beetje.”

„Haarlem is een gezellige stad, maar studenten moeten daar wél onderdeel van worden,” besluit hij. „Het manifest is een mooie stap om dat mogelijk te maken — meer plekken, meer activiteiten, en vooral: studenten echt de stad in krijgen.”

'Haarlem is een soort van klein Amsterdam'

Naam: Finn Fess (22)
Woonplaats: Haarlem (op kamers met huisgenoot)
Opleiding: Digital Transformation Management (SRH Haarlem hbo)

Finn Fess komt uit een klein dorpje in Duitsland en studeert 3,5 jaar Digital Transformation Management. Hij zit in zijn vierde en laatste jaar en woont nu samen met een huisgenoot in het centrum van Haarlem. Zijn start in Nederland verliep anders dan verwacht. „Het eerste halfjaar woonde ik in een hotel,” zegt Finn lachend. „In het studentenhuus waar ik zou wonen was een pijp gebroken, dus dat liep even anders.”

Portemonnee

Later kon hij terecht in een van de studentenhuizen van SRH, pal naast de school. Daar woonde hij anderhalf jaar, tot hij weer moest verhuizen. „Door het tekort aan kamers moeten veel studenten na een tijdje alweer weg. Nu woon ik in het centrum, wat heerlijk is – al is mijn portemonnee daar iets minder blij mee”, zegt hij in het Engels.

„Haarlem past voor mij perfect”,

Finn Fess.

zegt Finn. „Het is een soort klein Amsterdam: niet te druk, maar je hebt wel alles wat je nodig hebt. Ik kom uit een klein Duits dorpje, waar weinig te beleven viel, dus dit voelt precies goed – genoeg stad om iets te doen, maar niet te chaotisch.”

Toch is hij kritisch op Haarlem. „Het studentenleven mag zeker levendiger. Ik ben zelf geen feestbeest, maar ik hoor van anderen dat het

nachtleven best een upgrade kan gebruiken. Sportclubs voor studenten zijn bijna onvindbaar en evenementen worden vooral door onszelf georganiseerd. Als de samenwerking tussen scholen beter zou zijn, zou het studentenleven echt veel leuker worden.”

„Veel studenten hebben moeite om een kamer te vinden”, vervolgt hij. „Ik ken iemand die zelfs in Breda woont, omdat in Haarlem niets beschikbaar was.” Oude panden in het centrum ombouwen tot studentenwoningen zou volgens hem een slimme oplossing zijn. Ook het openbaar vervoer mag beter: „Zeker voor studenten zonder auto is dat een probleem.”

Aantrekkelijker

Finn is enthousiast over het manifest Haarlem Studentenstad. „Het laat zien dat er echt gekeken wordt naar wat studenten nodig hebben: betere huisvesting, ov-verbindingen en voorzieningen. Het zou geweldig zijn als scholen, gemeente en bedrijven dit samen goed gaan aanpakken, zodat Haarlem aantrekkelijker wordt voor studenten.”